INTEGRAREA DIMENSIUNII DE GEN ÎN POLITICILE PUBLICE

Alina POPOVICI

CZU: 316.346.2:316.614:354 popovici.alina.of@gmail.com

This article addresses from a multidimensional perspective the issue of integrating the gender dimension into public policies to meet the needs and priorities of women and men and to address existing inequalities in policy documents, aiming for outcomes that have a positive impact on their situation. The relevance of this topic is determined by aligning national legislation with European and international norms and policies in the field of gender equality, and ensuring the adequate implementation of this legislation constitutes a legal commitment and a political objective assumed by the Republic of Moldova as a member of the UN, Council of Europe, and other international organizations that promote the values of democracy.

Potrivit studiului „Indicele egalității de gen 2023”, asigurarea egalității de gen și investiția în împuternicire generează câștiguri economice mari. Nici o societate nu se poate dezvolta durabil fără a transforma și amplifica distribuția oportunităților, resurselor și opțiunilor pentru bărbați și femei, astfel încât aceștia să aibă putere egală de a-și modela propriile vieți și de a contribui la familiile, comunitățile și țara lor. În pofida consecințelor sociale și economice ale pandemiei COVID-19, războiului de la frontiera țării, precum și crizei energetice, Moldova a reușit să înregistreze anumite progrese, în special în domeniul electoral și cel politic, în domeniul reconcilierii vieții de familie cu cea profesională, diminuării discrepanței salariale, prevenirii și combaterii violenței în baza de gen, fortificării instituțiilor în domeniul egalității de gen, etc.

Cu toate acestea, pentru a atinge obiectivele asumate la nivel internațional și național cu privire la asigurarea egalității de gen până în 2030 sunt necesare acțiuni consecvente, care se referă atât la promovarea legilor, politicilor, bugetelor și instituțiilor care promovează egalitatea de gen, cât și la alocarea investițiilor adecvate în informarea și educarea societății pentru a diminua stereotipurile și prejudecățile cu privire la rolurile de gen.

Progresele suplimentare necesită schimbări instituționale și culturale substanțiale. Recunoscând progresele făcute în ultima perioadă, conștientizăm totuși că mai rămâne un drum lung de parcurs. Asigurarea respectării principiilor egalității de șanse și nediscriminării constituie un instrument necesar, ce permite fiecărui individ să-și pună în valoare calitățile fizice, intelectuale, morale.

Autoritățile consideră că în vederea realizării viziunii strategice, politicile ar trebui să faciliteze o reconciliere eficientă a timpului pentru viața personală și cea

profesională, dar și să încurajeze alocarea timpului pentru activități de dezvoltare personală.

Investigând problema integrării dimensiunii de gen în politicile publice putem constata că egalitatea de gen este un drept fundamental - femeile au dreptul la o viață demnă și liberă, au dreptul de a-și valorifica potențialul lor, fără constrângeri, precum și dreptul de a se bucura de șanse egale în orice domeniu de activitate.

Integrarea dimensiunii de gen în politicile publice este un pas important în consolidarea egalității de gen. Resursele financiare niciodată nu au fost suficiente, iată de ce este nevoie de un management bine gândit, bazat pe activitatea comună a autorităților centrale, a primarilor, consiliilor locale, a organizațiilor neguvernamentale din comunitățile noastre.

Politicile publice trebuie să prevadă și anumite măsuri de responsabilizare din perspectiva de gen, precum și sprijin bugetar; dar sprijinul financiar al statului este extrem de necesar în promovarea politicilor sensibile la gen. Politicile de gen ar trebui să includă măsuri specifice pentru a sprijini femeile în domeniul economic, inclusiv în antreprenoriat și leadership.

Totodată implicarea activă a organizațiilor de femei și a societății civile este crucială pentru succesul implementării politicilor publice sensibile la gen. Politicile publice trebuie să abordeze și să combată stereotipurile de gen, contribuind astfel la schimbarea mentalităților în societate. Monitorizarea indicatorilor de gen relevanți, precum participarea la educație, ocuparea forței de muncă și sănătatea, poate oferi insight-uri utile în evaluarea impactului politicilor.

Integrarea dimensiunii de gen în politicile publice locale este esențială pentru promovarea unei societăți echitabile și a egalității de șanse. Politicile de gen adoptate de consiliile municipale reprezintă un pas semnificativ în direcția asigurării unei reprezentări echitabile a femeilor și bărbaților în procesul decizional. Analiza relevă că strategiile de gen pot contribui la reducerea disparităților sociale și economice dintre sexe la nivel municipal. Integrarea perspectivelor de gen în planificarea urbană poate duce la crearea unor medii mai incluzive și sigure pentru toți cetățenii. Integrarea dimensiunii de gen în proiectele de infrastructură și serviciile municipale poate îmbunătăți accesul la resurse și facilități pentru toți cetățenii. O reprezentare mai echilibrată a femeilor în cadrul consiliilor municipale poate conduce la decizii mai bine fundamentate și la o reflectare mai adecvată a nevoilor comunității. O comunicare eficientă despre politicile de gen este esențială pentru a sensibiliza comunitatea și pentru a obține sprijinul necesar. Analiza evidențiază necesitatea de a asigura resurse adecvate pentru implementarea politicilor de gen, inclusiv bugete specifice și programe de formare.Elaborarea unui plan de acțiuni, care să ghideze administrația municipală în realizarea, pe viitor, a unor documente de politici care să reflecte interesele și necesitățile specifice ale tuturor locuitorilor comunității: femei, bărbați, vârstnici, copii, persoane cu dizabilități etc. Validarea constatărilor și recomandărilor auditului de gen, va fi urmată de un alt exercițiu, nu mai puțin important, și anume elaborarea Planului local de acțiuni pentru promovarea egalității de gen, propunerile

de intervenții ale căruia, se vor ghida de setul de recomandări din Raportul de audit de gen.

În acest context devine absolut necesară adoptarea unei atitudini responsabile față de integrarea dimensiunii de gen în politicile publice locale și corelarea acestora cu obiectivele *Programului de promovare și asigurare a egalității între femei și bărbați în Republica Moldova pentru anii 2023-2027*, în special, reducerea inegalităților structurale de gen prin politici și bugete sensibile la dimensiunea de gen.

Consiliile municipale ar trebui să acorde o atenție deosebită implementării efective a politicilor de gen, pentru a asigura impactul real în comunități. Prin urmare, egalitatea de gen este atunci când femeile și bărbații se bucură, în aceeași măsură, de bunurile cu valoare socială, de oportunități, de resurse și recompense. Scopul politicii de gen la nivel local este de a asigura ca toate intervențiile APL-urilor să sporească oportunitățile femeilor și bărbaților de a-și exercita drepturile în egală măsură. Inițiativele sporesc capacitățile femeilor din întreaga țară, având ca scop oferirea oportunităților egale de leadership la toate nivelurile decizionale în viața politică, economică, publică dar si asigurarea vieții lor fără violență.

Referințe:

1. Albu N. Dimensiunea de gen în sectorul de securitate și apărare: Abordarea integratoare a egalității de gen în sectorul de apărare. Chișinău, 2017.
2. Baurciulu A., Casian A., Pîrțachi I., Petroia A., Sainsus V., Vaculovschi D., Bugetarea sensibilă la gen. Chișinău: Ed.Foxtrot, 2016.
3. Baurciulu A., Savca T., Egalitatea de gen. Note de curs pentru funcționarii publici și funcționarele publice. Chișinău: Ed. AAP, 2022.
4. Bodrug-Lungu V. Sensibilizarea de gen a populației, Chișinău, USM, 2007.
5. Ghid pentru integrarea perspectivei egalității de gen în procesul de elaborare a politicilor publice. Chișinău, 2021.
6. Popovici A., Țepordei A. Analiza cadrului normativ național prin prisma integrării dimensiunii de gen în documentele instituționale la nivel central și local. In: Administrarea publică. Revistă metodico-științifică trimestrială, 2021, nr.4, p.12-29.
7. Savca T. Asigurarea egalității de gen prin politicile publice ale administrației publice locale în Republica Moldova. In: Materiale ale Conferinței științifico-practice internaționale ”Teoria și practica administrării publice”, Chișinău, AAP, 2020, p.75-84.

Recomandat
***Angela POPOVICI**, dr., conf. univ.*